GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ȚI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămițŭ.

Nr. 93. Mercurĭ, 29 Aprilie (11 Maiu). 1887.

Conferința din Sibiiu.

Raportŭ specialŭ alŭ »Gazetei Transilvaniei« despre conferința generală electorală a delegațilorŭ alegĕtorilorŭ românĭ întrunită la 7 Maiu 1887.

Sedința I.

Raportulŭ.

Comitetului electoralŭ permanentŭ alŭ partidei naționale române despre activitatea sa din periodulŭ 1884 — 1886/7.

(Fine.)

Incă numai câteva momente din existența sbiciulată a comitetului și vomŭ termina.

Conferința din 1884 decisese ca comitetulŭ sĕ mai facă între marginile trase de legĭ totŭ ce va afla de lipsă și de folosŭ pentru apĕrarea causei nóstre și luminarea opiniunei publice *în țéră și în străinătate.*

Mânecândŭ comitetulŭ dela acestŭ conclusŭ alŭ conferinței a credutŭ că va lucra pe deplinŭ în spiritulŭ ei, décă se va decide la elaborarea unui memorialŭ curatŭ politicŭ, destinatŭ anume pentru politicii neromânĭ din patriă și din străinătate, în care sĕ se descrie situațiunea politică de ne mai suferitŭ a națiunei române din țĕrile supuse corónei Sf. Stefanŭ. Decisiunea s'a și luatŭ în acestŭ înțelesŭ în 3 Iunie 1884 precum s'a atinsŭ mai în susŭ. Care a fostŭ sórtea acelui planŭ se póte cunósce din consultările comitetului trecute la protocolŭ în epoce diferite. De o parte însĕ cestiunea oportunității, éră de alta greutatea de a se afla omulŭ care sĕ dispună de timpŭ multŭ liberŭ ca sĕ se supună la o lucrare atâtŭ de importantă din natura sa, pe lângă celelalte calamitățĭ atinse mai susŭ, a pusŭ pe comitetŭ în imposibilitate de a-șĭ ajunge scopulŭ până la deschiderea acestei conferențe.

O altă misiune, a cărei realisare o doria comitetulŭ a fostŭ, ca sĕ descopere tóte acelea cause, pentru care în multe cercurĭ și ținuturĭ séu curatŭ românescĭ séu locuite de Românĭ în maioritate departe cumpĕnitóre și relative destulŭ de bine situațĭ, totușĭ numĕrulŭ alegĕtorilorŭ românĭ apare în listele electorale fără nicĭ o asemĕnare mai micŭ decâtŭ s'ar puté presupune cu totŭ dreptulŭ. Comitetulŭ a credutŭ că acéstă aparițiune merită cu atâtŭ mai vĕrtosŭ atențiunea nóstră a tuturorŭ cu câtŭ trebue sĕ fimŭ cu toții bine informațĭ, că numĕrulŭ micŭ de alegĕtorĭ se esplică de către adversarii elementului nostru numai din lipsa de censŭ, adecă de averĭ materiale, éră apoi ei nu lasă ca sĕ trécă nicĭ una din ocasiunile bine venite, ca sĕ nu înfățișeze chiar și în regiunile cele mai înalte ale societății din Viena și din alte cetățĭ marĭ pe poporulŭ românescŭ purŭ și simplu ca pre unŭ poporŭ sărăntocŭ, masse crude compuse din sute de mii de proletarĭ, carĭ trăiescŭ din mână în gură, și când se scólă diminéța nu sciu décă vorŭ avé ce mânca până de séră.

Spre a ne convinge de adevĕrata stare a lucrurilorŭ, aveamŭ sĕ facemŭ studiu comparativŭ înainte de tóte între rassa română și între cea maghiară ca domnitóre, nu însĕ pe la orașe și cetățĭ marĭ, unde lustrulŭ și luxulŭ ia vederile, seduce, înșélă, ca sĕ nu pořĭ distinge între nimicŭ realitatea de miseria splendidă, ci la țéră, la sate între miliónele propriului poporŭ. Apoi étă ce s'a descoperitŭ la aceste douĕ popóre. Starea materială a Maghiarilorŭ întru nimic nu este mai bună decâtŭ a Românilorŭ, cu aceea diferență numai, că Maghiarilorŭ le cam place sĕ se laude cu averea multă puțină, câtă posedŭ; Românii tocmai din contră în casurile cele mai multe tacŭ, fără o necesitate vĕdită nu vorbescŭ despre averea lorŭ: nicĭ că o posedŭ, nicĭ că le lipsesce. Incolo amărăciunea sufletéscă pentru grelele sarcine și nenumĕratele abusurĭ, cu tótă patrocinarea rassei maghiare, este comună la ambele popóre, de aceea nicĭ că se prea cértă unii cu alții, mai curêndŭ se încaeră Maghiarulŭ cu Maghiarŭ și Românulŭ cu Românŭ, cam după dicĕtórea latină: *Rara concordia fratrum.*

Apoi déră de ce totușĭ alegĕtorii de naționalitate română suntŭ relative atâtŭ de puținĭ? Unele cause le cunóscemŭ cu toții și anume: 1) falsificarea listelorŭ; 2) în anulŭ penultimŭ lăsarea în adinsŭ ca ómenii sĕ rĕmână în restanțe cu contribuțiunea directă până târdiu după rectificare; 3) nespusa lene de a cerceta listele și a reclama; 4) participarea *ex lege* a tuturorŭ proletarilorŭ maghiarĭ de pe la cetățĭ și orașe la alegerĭ fără nicĭ unŭ censŭ; 5) desprețuirea pe față a dreptului de alegere din partea fórte multorŭ Românĭ, carĭ nicĭ nu vorŭ sĕ audă despre importanța lui, și décă totușĭ mergŭ la urnă, o facŭ pentru că li-a venitŭ poruncă la satŭ ca sĕ mérgă, sĕ alégă și ei domnĭ, căcĭ li se plătescŭ bine acelea dile, ca și cum ar fi aratŭ cu patru boi. De altmintrea poporului nostru, ca și celorŭ mai multe din statulŭ acesta, nu-i place sĕ mérgă unde-lŭ chiamă așa numiții domnĭ, elŭ e Stanŭ pățitulŭ, fuge de domnĭ.

E tristŭ și fórte îngrijitorŭ acestŭ faptŭ, dér luândŭ în socotință, că pentru controlarea compunerei esacte a listelorŭ electorale se cere unŭ numĕrŭ cu multŭ mai mare de bărbațĭ esperțĭ și devotațĭ acestei cestiunĭ de interesŭ publicŭ și carĭ sĕ fiă resolutĭ a întêmpina și suporta tóte șicanele și persecuțiunile sistematice ale puterii; ér de altă parte fiindŭ că eserciarea dreptului de alegere și prin puținii alegĕtorĭ indușĭ în liste, — pe lângă procedura cea mai leală și legală, — e impedecată în totŭ modulŭ, nu ne póte prinde mirarea, că în locŭ de iubirea ce o are poporulŭ nostru pentru unŭ constituționalismŭ realŭ și onestŭ, față cu constituționalismulŭ falsŭ și neonestŭ, Românii îșĭ manifestéză ignorarea, ba chiar desprețuirea lorŭ.

Êtă aci o causă care face pe comitetŭ a recomanda următorilorŭ sĕi luare de mĕsurĭ câtŭ mai eficace pentru instruirea poporului și luminarea lui asupra dreptului electoralŭ nu numai pentru că, décă nu s'a folositŭ de acela până acum, mai curêndŭ séu mai târdiu totŭ va veni o epocă unde va trebui sĕ-lŭ depindă în interesulŭ propriu și în alŭ țĕrii întregĭ, déră și pentru ca sĕ nu trécă cu totulŭ pe nedreptulŭ de poporŭ sărăntocŭ, mai alesŭ după ce la toțĭ ne este cunoscutŭ, că d. e. în vre-o 25 de comitate ale Ungariei superióre, în o parte mare a Galiției și în alte câteva ținuturĭ propriulŭ poporŭ de diverse naționalitățĭ este cu multŭ mai lipsitŭ și sĕracŭ decâtŭ poporulŭ românescŭ în oricare parte a țĕrei îlŭ vomŭ căuta, éră în câteva ținuturĭ se póte mĕsura prea bine cu Sasii ardelenĭ și cu așa numiții Șvabĭ din Bănatŭ. Restulŭ ni-lŭ spunŭ migrațiunile cu decile de mii din Ungaria în America, éră din Transilvania necurmatele trecerĭ ale Maghiarilorŭ, cunoscuțĭ sub nume de Sĕcui, în România, unde în anii din urmă au începutŭ sĕ se așede nu numai în orașe, déră și pe la unele sate.

Este fórte grea acéstă deșteptare a poporului ca sĕ-șĭ cunóscă drepturile sale și sĕ scie a se folosì de ele, este și împreunată cu marĭ spese; déră până când nu se va întêmpla acésta, nu se pricepe cum sĕ ajungă partida nóstră a-șĭ organisa cluburile în realitate, éră nu ca fecțiune. Diaristica nóstră póte sĕ facă în acéstă direcțiune servițiu esențialŭ causei, însĕ numai sub condițiune décă ea va fi îmbrățișată și citită de către suma totală a inteligenței românescĭ din Ungaria și Transilvania, ér acésta nu-șĭ va pregeta a se pune de aci înainte în contactŭ cu fruntașii locuitorilorŭ, fără a-i păsa de sbieretele ómenilorŭ vrășmașĭ declarațĭ și jurațĭ ai culturei poporului românescŭ.

După tóte acestea comitetulŭ depune mandatulŭ sĕu în mânile onor. conferințe. Vĕ rógă totodată, ca sĕ binevoițĭ a numi o comisiune specială pentru primirea actelorŭ, cercetarea rațiociniului, inventarea și luarea în sémă a tipăriturilorŭ câte s'au făcutŭ cu spesele partidei nóstre, și așteptândŭ absolutoriu, se retrage mulțămindu-vĕ pentru paciența, cu care ațĭ binevoitŭ a ne da ascultare.

Sibiiu, 7 Maiu 1888.

Comitetulŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române.
G. Barițiu, președinte. *C. Brediceauu,* membru refer.

Urmândŭ punctulŭ 4 alŭ ordinei de di, presidiulŭ provócă pre delegațĭ a'șĭ presenta credenționalele spre a se preda comisiunei verificatóre, ce are sĕ se alégă, de 5 membri In acéstă comisiune se alegŭ prin aclamațiune d-nii: Ungureanu, Nichita, Simionașiu, Ios. Crișianu, Dr. Isacŭ.

Apoi se suspende ședința până îșĭ va termina comisiunea lucrarea sa.

Redeschidêndu-se ședința, raportorulŭ comisiunei verificatóre, d-lŭ adv. Crișianu, cetesce raportulŭ, prin care se propunŭ spre verificare delegații deja presențĭ din 69 cercurĭ electorale. — Dechiarându-se toțĭ de verificațĭ, se pune la ordinea dilei constituirea definitivă a biuroului. — Deputatulŭ Truța propune ca, considerândŭ momentuositatea agendelorŭ și demnitatea adunărei, sĕ nu se alégă numai 1 președinte și 2 notarĭ, ci 3 președințĭ și 4 notarĭ. Primindu-se acésta, acelașĭ propunĕtorŭ propune și adunarea aclaméză pre d-nii: G Barițiu președinte I, V. Babeșiu președinte II, Dr. I. Rațiu președinte III, ér ca notarĭ pre d-nii Dr. Lucaciu, Dr. Oncu, Dr. Isacŭ și Dr. Mihu.

Conformŭ proiectului 8 din ordinea de di se purcede la alegerea comisiunei de 30 pentru formularea proiectelorŭ de concluse asupra cestiunilorŭ electorale a ținutei ulterióre și a propunerilorŭ, care ar fi venitŭ din partea alegĕtorilorŭ prin delegații lorŭ. In acéstă comisiune se alegŭ, pre lângă cei 7 domnĭ din biurou, următorii 30 membrii: d-nii George Popŭ, Nic. Cristea, Iuliu Coroianu, Dr. Aur. Mureșianu, Coriolanŭ Brediceanu, Ioanŭ Slavicĭ, Dr. Corneliu Diaconovich, Emanuel Ungureanu, Ioanŭ Simionașiu, Dr. Nichita, Nic. Fekete Negruțiu, Ales. Micu, Patriciu Barbu, Simionŭ Căluțiu, Vas. Voina, Iacobŭ Macaveiu, Eug. Brote, Ios. Crișianŭ, Ioanŭ Papiu, Ioanŭ Ionașiu, Dan. Lica, Ales. Filipŭ, P. Truția, Lud. Csato, Andreiu Medanŭ, Ghiță Popŭ, Dr. G. Popa, Andreiu Gosma, Bas. Podóbă, Aug. Munteanu.

Primindŭ acéstă comisiune actele dela comitetŭ, va avé sĕ vină în ședința de mâne (Duminecă) la 10 óre cu operatele sale.

In fine se cetesce regulamentulŭ casei, carele ca și la cele 2 ocasiunĭ anterióre se primesce în întregulŭ sĕu.

Ședința apoi se ridică aprópe la 2 óre după amédĭ.

In decursulŭ ședințelorŭ s'au predatŭ la birou mai multe telegrame, carĭ însĕ din lipsa de timpŭ nu s'au cetitŭ astădĭ.

Atitudinea politică a Franciei.

Cu ocasiunea deschiderei esposițiunei maritime din Havre la 8 Maiu n., ministrulŭ președinte francesŭ Goblet a rostitŭ unŭ discursŭ, în care a făcutŭ amintire și de atitudinea politică a Franciei.

„Dorința Franciei, dice elŭ, este d'a trăi în buna înțelegere cu celelalte țĕrĭ și d'a-șĭ desvolta mărirea ei industrială și comercială în pace. Poporulŭ, pe care-lŭ ocupă astfelŭ de grijĭ, nu póte fi espusŭ bănuelei, că nutresce planurĭ agresive.“

La banchetŭ érășĭ rostì Goblet o vorbire, în care dise între altele:

„Timpulŭ încercărilorŭ póte că n'a trecutŭ încă, dér că décă acestea vorŭ veni, nu noi le vomŭ provoca. Francia voesce pace; suntemŭ însĕ firmŭ hotărîțĭ a nu-i sacrifica nicĭ drepturile nóstre, nicĭ onórea nóstră. Departe de a amenința pe vre-unŭ poporŭ, Francia e gata a primi tóte simpatiile cu bucuriă și cu reciprocitate. Nu mai puținŭ însĕ ar fi Francia gata, décă nevoiă ar fi, sĕ întêmpine cu fruntea susŭ atacurile nedrepte. Acéstă atitudine singură corĕspunde demnității unei națiunĭ marĭ.“

Dela curtea sêrbéscă.

In timpulŭ din urmă s'a vorbitŭ multŭ despre o apropiată schimbare a politicei esterióre sêrbescĭ, despre neînțelegerĭ în familia regală, ba s'a amintitŭ chiar de posibilitatea unui divorțŭ între regele și regina Serbiei.

Privitorŭ la neînțelegerile ivite în familia regală carĭ stau în legătură cu sgomotele ce se menținŭ încă despre o apropiată schimbare a politicei esterne, corespondentulŭ din Belgradŭ alŭ lui „Pester Lloyd“ dă următórele amĕrunte:

„Intrigile diplomatice au găsitŭ aci unŭ pămêntŭ primitorŭ. Următórea împărtășire, deplinŭ demnă de credință și din celŭ mai escelentŭ isvorŭ, despre unele evenimente intime din timpulŭ celŭ mai recentŭ, esplică unele schimbărĭ neașteptate și întêmplărĭ surprindĕtóre.

Representantulŭ unuia din statele mai micĭ în Serbia are, pe lângă plăcutulŭ sĕu postŭ, şi o soţiă fórte frumósă. Regele Milanŭ — care de altfelŭ şi elŭ are o soţiă de totŭ frumósă — dete frumósei soţii a ambasadorului micĭ atenţiunĭ. Ambasadorulŭ rusŭ Persiani şi şefulŭ partidei serbescĭ rusofile Risticĭ hotărîră sĕ esploateze aceste nevinovate dovedĭ de politeţă ale regelui Milan către frumósa damă pentru scopurile lorŭ politice. La 15 Aprilie n. Risticĭ avù o audienţă la regina Natalia şi se pare că i-a şoptitŭ ceva, căcĭ numai aşa se póte esplica, că în diua de Pascĭ, la palatŭ, regina Natalia nu numai că a ignoratŭ în modŭ bătătorŭ la ochĭ pe respectiva damă, ci şĭ-a întorsŭ chiarŭ capulŭ, când aceea trecù pe lângă ea. In acea di întréga lume diplomatică şi oficiósă din Belgradŭ nu vorbea decâtŭ de acestŭ evenimentŭ, căruia îi urmà în palatŭ o a doua scenă plină de iritaţiune şi după care regina Natalia declară categoricŭ, că va pleca împreună cu prinţulŭ de corónă pentru mai mult timp la Crimea orĭ în Caucas. Regele Milanŭ, care în faţa situaţiunei politice nu putea fi învoitŭ cu acestŭ planŭ, rugă a doua di de Pascĭ pe d-nii Persiani şi Risticĭ — ceea ce face a se crede că suntŭ întemeiate sgomotele despre influinţa ce ar eser cita-o aceştia asupra reginei — sĕ intervină ca mijlocitorĭ în acéstă afacere şi sĕ înduplece pe regina a renunţa la intenţiunea sa. Cum şĭ-au împlinitŭ cei doi diplomaţĭ misiunea lorŭ, nu se scie; dér faptŭ este, că la recepţiunea din diua următóre regina Natalia a distinsŭ pe soţia ambasadorului cu o salutare totŭ aşa de graţiósă, cum obicĭnuia a o face mai nainte. La călĕtoriă însĕ n'a renunţatŭ regina."

O telegramă din Belgradŭ împărtăşesce, că regina va pleca în dilele acestea la Crimea singură, fără moştenitorulŭ tronului. Foile rusescĭ se bucură de acésta, mai alesŭ „Nowosti", fiindcă „regina Natalia, ale cărei simpatii pentru adevĕrata ei patriă Rusia, pentru apĕrătorulŭ independenţei tuturorŭ popórelorŭ slave, suntŭ cunoscute, preferă a inspira aerŭ rusescŭ pe admirabilulŭ ţĕrmŭ alŭ mării în Crimea orĭ între munţii caucasicĭ."

Se dice că d-nii Persiani si Risticĭ arŭ fi sfătuitŭ pe regina, ca sĕ nu renunţe la călĕtoria sa, cu scopŭ ca sĕ o facă a ceda orĭ, mai târdiu, a se reîntórce din Rusia numai când politica esternă a Serbiei va lua o schimbare favorabilă combinaţiunilorŭ politice ale acestorĭ doi diplomaţĭ.

SCIRILE DILEI.

In telegrama ce amŭ primit'o erĭ séra din Sibiiu, despre conclusele conferinţei, s'a strecuratŭ o regretabilă eróre. In comitetulŭ esecutivŭ e alesŭ şi d-lŭ Dr. *Raţiu*, ceea ce în graba d'a se tipări telegrama s'a trecutŭ cu vederea. De asemenea s'a strĕcuratŭ o eróre de tiparŭ în Nr. de ierĭ la raportulŭ comitetului electoralŭ permanentŭ, pag. 2, şirŭ 25 de josŭ în susŭ de pe colóna 1, unde este a se ceti: fiăcare în *posiţinnea lorŭ*, în locŭ de: oposiţiunea lorŭ etc., ér la şirulŭ 28 de josŭ de pe colóna 2 este a se ceti: După aşteptare de *cincĭ lunĭ*, în locŭ de: cincĭ bisericĭ etc.

—x—

Maiestatea sa monarchulŭ a dăruitŭ din cutia sa privată 1000 fl. pentru a se ajutora nenorociţii din Ciugudŭ, carĭ la 1 Maiu au fostŭ bântuiţĭ de incendiu.

—x—

Duminecă séra s'a serbatŭ în Sibiiu printr'unŭ banchetŭ *jubileulŭ* de 50 de anĭ ca publicistŭ alŭ d-lui *G. Bariţŭ*. Cu acéstă ocasiune i s'a datŭ jubilantelui prin d-lŭ Dr. Lucaciu unŭ albumŭ cu o adresă şi cu subscrierĭ, o pénă de aurŭ din partea femeilorŭ române din Pesta şi unŭ libelŭ cu suma de 2400 fl., în scopŭ d'aşĭ publica d-lŭ Bariţŭ memoriele şi lucrările sale istorice.

—x—

Lui „Kolozsvar" i se telegrafiéză din Pesta, cu data 7 Maiu, că alegĕtorii românĭ din cerculŭ electoralŭ alŭ *Rĕcaşului* arŭ fi protestatŭ contra participărei la conferenţa naţională electorală din Sibiiu, deórece ei arŭ sta pe basa programului din Budapesta, adecă a rĕposatului »Viitorŭ", şi s'ar ţiné de partida liberală, adecă maghiárŏnă. — Asta de sigurŭ şĭ-a scos'o »Kolozsvar" din mânecă şi aşteptămŭ ca „Luminătorulŭ" sĕ'i dea meritata desminţire.

—x—

In *Topliţa română* a eruptŭ Vinerea trecută unŭ focŭ vehementŭ, care prefăcù în cenuşă o parte însemnată a satului. Totŭ în acea di s'a pusŭ focŭ casei lui Vasiliu Crişianŭ din *Luna săsĕscă*, care fù prefăcută în cenuşă împreună cu alte doue case şi câteva clădirĭ economice. In 4 Aprilie au arsŭ în comuna curatŭ românéscă *Măgău* de lângă Huedinŭ 90 case împreună cu tóte clădirile economice. In comuna *Ourticĭ* de lângă Aradŭ au arsŭ în 8 Maiu 150 case împreună cu tóte clădirile economice din jurulŭ lorŭ.

—x—

Maiestatea Sa monarchulŭ, la propunerea ministrului ungurescŭ de culte şi instrucţiune, a aprobatŭ următórele numirĭ făcute în capitululŭ diecesanŭ gr. cat. din *Gherla*: canoniculŭ costode Stefanŭ *Bilţiu* fù numitŭ canonicŭ lectorŭ; canoniculŭ scolasticŭ Michailŭ *Şerbanŭ*, canonicŭ custode; canoniculŭ cancelarŭ Demetriu *Coroianŭ*, canonicŭ scolasticŭ; canoniculŭ prebendatŭ Vasiliu *Popŭ*, canonicŭ cancelarŭ; profesorulŭ seminarialŭ Eusebiu *Chertiţa*, canonicŭ prebendatŭ.

—x—

In 26 Aprilie st. v. *Rîşnovenii* au fĕcutŭ o primire frumósă nou alesului lorŭ preotŭ *Ioanŭ Hamsea*, care sosì în diua aceea din Sibiiu, ca sĕ-şĭ ocupe postulŭ sĕu de preotŭ. Tĕnĕrulŭ preotŭ a fostŭ întémpinatŭ cam la unŭ milŭ depărtare de Rĕşnovŭ de unŭ banderiu de 100 de călăreţĭ sub conducerea lui G. Proca jun., şi mai multe căruţe. In momentulŭ întêlnirei d-lŭ învĕţătorŭ N. Ilie ţinù o vorbire de bineventare, la care tĕnĕrulŭ preotŭ mulţămì pentru primirea, ce i se face, apoi încunjurându-i trăsura 10 tinerĭ în costumŭ naţionalŭ, purceseră toţĭ la casa parochială. Aicĭ poporulŭ adunatŭ îlŭ salută cu strigăte de „sĕ trăiéscă," ér preotulŭ le mulţămì din nou pentru primirea căldurósă şi le promise, că va lucra tótă viéţa sa pentru binele şi fericirea credincioşilorŭ sĕi. — Tĕnĕrulŭ preotŭ a absolvatŭ şi drepturile la universitatea din Pesta şi Viena.

—x—

Funcţionarulŭ de cale ferată Bela Bay şi soţia sa au intentatŭ lui „Pesti Hirlap" *procesŭ de pressă* pentru vătămare de onóre. Numita fóiă scrisese, într'o comunicare, că Bala Bay nu se trage dintr'o familiă nobilă, ci că mai nainte s'a numitŭ Berele Benjamin. De asemenea advocatulŭ şi deputatulŭ dietalŭ Dr. Moriz Horvath a intentatŭ procesŭ de pressă lui »Függetlenség«, care a disŭ că Dr. Horvath e de o moralitate destrămată, jócă ferbĕl şi amestecă cărţile după interesulŭ sĕu.

—x—

Ministrulŭ de instrucţiune ungurescŭ a trimisŭ inspectorilorŭ scolarĭ o ordinaţiune, prin care se face cunoscutŭ, că cărţile de învĕţĕmêntŭ ce se întrebuinţéză adĭ în scólele elementare, poporale, civile şi comerciale superióre se mai potŭ folosi până la o altă disposiţiune, deórece până acum cărţile înaintate spre a fi judecate din causa marei lorŭ mulţimĭ, nu s'au putută resolva.

—x—

Acelaşi ministru a luatŭ o *nouă mĕsură asiatică*, oprindu folosirea următórelorŭ charte şi cărţĭ: 1. *Noţiunĭ de Istoria Românilorŭ"* de M. C. *Florentin* în Bucurescĭ; 2) „*Mapa Europei"* de C. N. *Rĕmniceanu* şi edată de George Ioanidŭ, librarŭ în Bucurescĭ; 3) *Bilder aus der serbischen Geschichte"* (Panciova 1885); 4) „*Die Erde, auf der wir leben"* (Belgradŭ 1886).

—x—

Ministrulŭ Trefort a mai „pricopsitŭ« pe preoţii gr. or. de pe lângă Turda, Constantinŭ *Micu* cu 80 fl., Grigore *Roman* şi Avramŭ *Popovicĭ* cu câte 50 fl. —„Fru móse esemple de înfrênare şi abnegaţiune!"

—x—

Esamenulŭ de calificaţiune în limba maghiară pentru învĕţătorii românĭ şi sasĭ, carĭ voescŭ a'şĭ procura atestate de calificaţiune în limba unguréscă, se ţine la 30 Iuniu n. a. c. în preparandia de statŭ din Cluşiu. Taxa de esaminare e 5 fl., ér pentru atestatŭ 1 fl., şi se plătescŭ înainte la anunţare. Cei ce voescŭ a se anunţa sĕ presinte până la 7 Iunie n. petiţiunea timbrată, atestatulŭ de botezŭ, de calificaţiune şi de serviciu inspectoratelorŭ scolare respective, de unde se trimitŭ direcţiunei preparandiei.

—x—

In adunarea principală estraordinară a bisericei ev. reform., ce s'a ţinutŭ în dilele trecute în *Cluşiu*, s'au presentatŭ nu mai puţinŭ ca 130 procese de despărţeniă.

—x—

Deunădile cu ocasiunea săpărei fundamentului pentru palatulŭ forestierŭ pe piéţa Trencin din *Cluşiu*, s'au descoperitŭ *trei morminte străvechĭ*. Coşciugurile constau din lespedĭ de pĕtră, care mai nainte serviseră ca morminte romane şi probabilŭ că au fostŭ făcute în timpulŭ migraţiunei popórelorŭ. Pe unulŭ din aceste morminte zăcea o pĕtră mormêntală română, înaltă de 2 metri şi lată de 58 centimetri, pe a cărei părţĭ superióre se vĕdŭ într'o adêncime în drépta şi în stânga busturile în reliefŭ: alŭ unei femei şi alŭ unui bărbatŭ, dedesubtŭ se află inscripţiunea ce arată pĕtra mormêntală ca fiindŭ a unei fecióre romane, care a muritŭ în etate de 17 anĭ.

—x—

Unŭ circularŭ alŭ episcopului din Raab declară, că preoţii dela ţĕră numai atuncĭ potŭ primi unŭ mandatŭ de deputatŭ, *décă renunţă la oficiile lorŭ preoţescĭ*.

—x—

Agricultorĭ vechĭ şi esperţĭ suntŭ îngrijaţĭ, că în véra acésta vorŭ fi *căldurĭ neobicĭnuitŭ de marĭ*, fiindŭ că bróscele, de mai multŭ ca 30 de anĭ, au începutŭ de astădată a ocăcăi abia după Sf. George.

—x—

Doi călugărĭ armenĭ din Asia mică însoţiţĭ de unŭ interpretŭ veniră acum câteva lunĭ în Ungaria şi primiră dela ministrulŭ de interne concesiune sĕ colecteze banĭ pentru mănăstirea lorŭ. In Caşovia însĕ fură arestaţĭ călugării, ca unii carĭ arŭ inspira îngrijirĭ şi aduşĭ sub escortă la Peşta, unde suntŭ şi adĭ arestaţĭ la poliţiă. Se aşteptă din Caşovia actele poliţienescĭ în acéstă afacere. — Ce îngrijirĭ vorŭ fi mai inspiratŭ „patrioţilor" şi aceştĭ călugărĭ din Asia mică?"

—x—

Teatru ungurescŭ. Astă séră se va juca, în hala festivă din Gróverŭ, marea operetă în 4 acte „*Büvös Vadász.*«

Mişcarea electorală a Sêrbilorŭ.

Duminecă în 8 Maiu n. partida naţională sêrbéscă a lui Jasa Tomity şĭ-a ţinutŭ în Neoplanta conferenţa sa, la care au luatŭ parte vr'o 600 de persóne, jumĕtate din Neoplanta, jumĕtate din împrejurime. Preşedinte fù alesŭ mediculŭ comunalŭ Krista Mihajlovicĭ din Becea vechiă, pe care Ungurii îlŭ facŭ „socialŭ-democratŭ", ér vicepreşedinte comerciantulŭ Popovicĭ din Neoplanta. Singurulŭ vorbitorŭ a fostŭ Tomity. Étă, după „Pester Lloyd", resoluţiunea ce s'a primitŭ de conferenţă:

Menţinerea programului din Becicherecŭ, separarea Bosniei din sfera puterei nóstre şi conducerea politicei nóstre esterne în spiritŭ slavŭ. Mai departe nu se primesce învoiéla cu nicĭ unŭ partidŭ ungurescŭ din ţéră, ci se dă votulŭ numai pentru candidaţĭ sêrbĭ orĭ românĭ.

Adunarea a decursŭ în ordine.

Ardealulŭ.

Sub acestŭ titlu a scrisŭ unŭ conte ungurescŭ unŭ şirŭ de articulĭ în „Kolozsvar". Intr'unulŭ din ei se ocupă şi de Românĭ. Décă publicămŭ în esenţă descântecŭlŭ contelui privitorŭ la Românĭ, o facemŭ ca sĕ putemŭ reproduce observările, ce le face fóia germană din locŭ „Kronstädter Zeitung". Étă cam ce dice contele ardeleanŭ:

Acestia (Românii) suntŭ vĕriţĭ între Slavĭ şi Maghiarĭ, şi Austria, Ungaria şi Germania suntŭ nu numai aliaţii lorŭ naturalĭ, ci aceste state garantéză aşa dicĕnd esistenţa lorŭ. Din ficţiunea, că ei suntŭ locuitorĭ străvechĭ ai Ardélului, Românii deducŭ drepturĭ politice neîntemeiate, ba chiarŭ private. Nimenea nu-i póte împedeca a'şĭ dobêndi o posiţiune, care sĕ impună respectŭ şi sĕ tragă în cumpĕnă, dér înăuntrulŭ statului modernŭ nu potŭ pretinde o posiţiune deosebită. Economia lorŭ de păşune, rĕmasă îndĕrĕtŭ, împedecă o desvoltare progresivă a agriculturei.

Décă Ungaria ar înceta odată ca statŭ, atuncĭ mormêntulŭ naţiunei maghiare ar fi totodată mormêntulŭ Românilorŭ din ţĕrile ungare. Căcĭ în timpŭ ce Românii suntŭ încungiuraţĭ de Slavĭ pretutindenea, unde nu se atingŭ cu Maghiarii, în Rusia esistă vederea, că de Slavĭ se ţinŭ tóte popórele, care aparţinŭ credinţei grecescĭ, şi de aceea au sĕ fiă unite cu Rusia. Acésta ar cruţa naţionalitatea Românilorŭ totŭ aşa de puţinŭ, ca şi pe a Maghiarilorŭ. Românii au decĭ interese comune de esistenţă cu Maghiarii.

Deórece unele naţionalităţĭ ale Ungariei aparţinŭ astorfelŭ de familii de popóre, care formézá în afară de Ungaria la graniţele ei state independente, e neapĕratŭ necesarŭ a avé aci (în Ardealŭ) o administraţiune dréptă, cu îngrijire şi îndestulitóre pretenţiunilorŭ de adĭ şi a promova în modulŭ celŭ mai activŭ interesele economice ale poporului, ceea ce până acum nu este şi nu se face în Ardealŭ.

Raportulŭ nostru cu România mai alesŭ trebue sĕ fiă, departe de orice slăbiciune şi cedare, cu consideraţiune, amicalŭ şi prevenitorŭ, aşa ca şi România sĕ-'şĭ pótă pune în noi cea mai deplină încredere. Postulŭ de ambasadorŭ în Bucurescĭ şi este de aceea de cea mai mare importanţă. Tendinţe de espansiune n'avemŭ.

La acestŭ vechiu descântecŭ ungurescŭ observă „Kronstädter Zeitung" în articululŭ sĕu de fondŭ din Nr. 97:

Ăsta'i simburele celorŭ dise de autorŭ asupra Românilorŭ. E cam puţintelŭ, abia îi atinge în trécĕtŭ. Şi totuşĭ Românismulŭ este pentru Ardealŭ de o însemnătate cu totulŭ estraordinară. Spre a pune în lumină clară stările şi perspectivele în Ardealŭ, după părerea nóstră ar fi trebuitŭ sĕ fiă împărtăşitŭ Românismulŭ din Ardealŭ de o mai amĕrunţită apreţiare. 'Ţĭ face impresiunea, ca şi cum autorulŭ n'ar avé la stomacŭ cestiunea română, ci ar fi voitŭ sĕ'i fugă din cale. Asta însĕ e o greşélă, décă vrea sĕ clarifice şi sĕ amelioreze stările ardelene.

Dér întru câtŭ autorulŭ se ocupă cu acéstă cestiune, e după a nóstră părere în órecare rătăcire. Deja carac-

teristica Românilorŭ nu ni se pare corectă. Autorulŭ îi numesce „unŭ poporŭ nespusŭ de talentatŭ, dér și nespusŭ de înapoiatŭ, care totușĭ progreséză mereu și vĕdēndŭ cu ochii«. Asta nu pré e nimeritŭ. Talentulŭ nu e tocmai o însușire distinsă a Românilorŭ (Aci observămŭ că autorulŭ acestorŭ rēndurĭ din „K. Z.“ nu pré cunósce bine însușirile poporului românŭ, căruia tocmai talentulŭ nu'i lipsesce; unŭ poporŭ netalentatŭ, orĭ câtă silință și zelŭ ar avé, nu póte progresa cu așa pașĭ uriașĭ, într'unŭ timpŭ atâtŭ de scurtŭ. — Red. »Gaz«), dér în schimbŭ e din abundanță înlocuitŭ printr'o zelósă nisuință după progresŭ culturalŭ. Acésta o va afirma oricine, care a avutŭ ocasiune a observa școlarĭ românĭ în școlă. Cum că poporulŭ românŭ progreséză mereu și vĕdēndŭ cu ochii, asta'i pré puținŭ ḑisŭ. Progresulŭ e tocmai uimitorŭ și vrednicŭ de admiratŭ. Abia ar putea privi îndĕrĕtŭ unŭ poporŭ din lume la unŭ progresŭ atâtŭ de uriașŭ în desvoltarea culturală, ca Românii în periodulŭ dela 1848 până aḑĭ.

Nicĭ aceea nu putemŭ admite, că Românii arŭ nisui la o posițiune deosebită. Ceea ce nisuescŭ Românii, este tocmai contrarulŭ, egala îndreptățire națională, anume de limbă. Asta nu e nicĭdecum o posițiune deosebită. Autorulŭ nicĭ nu dă măcarŭ a se 'nțelege,că ce 'șĭ înfățișézá elŭ sub o astfelŭ de posițiune deosebită.

O conclusiune cu totulŭ falsă ni se pare a fi și aceea, când autorulŭ admite că peirea națiunei maghiare ar atrage după sine și peirea Românilorŭ din țĕrile ungare. Mai ântéiu nicĭdecum nu este numai o cucerire prin Rusia, care — precum admite autorulŭ — ar puté fi singura causa a peirei națiunei maghiare. Se potŭ cugeta și alte rĕsturnărĭ, care ar puté avé unŭ astfelŭ de resultatŭ. O rusificare a tuturorŭ raselorŭ de popóre, ce locuescŭ acum în Ungaria, peste totŭ abia e de temutŭ. Mai puținŭ decâtŭ oricare au sĕ se témă de așa ceva Românii. Unŭ poporŭ compactŭ, impĕnatŭ numai cu colea de alte rase de popóre, în numĕrŭ de 10 milióne ca Românii, în ḑiua de aḑĭ nu se lasă așa ușorŭ a se desnaționalisa.

De aceea și e lucru îndoiosŭ, că Maghiarii și Românii au interese comune de existență. Nendoiosŭ e din contră, că tóte naționalitățile ce locuescŭ într'unŭ statŭ au o mulțime întrégă de interese egale de viéță. Dér acestea nu se dobêndescŭ prin aceea, că o naționalitate caută sĕ apese pe cealaltă, ci prin aceea, că tóte interesele comune se promovéză cu puterĭ comune, pe când singuraticelorŭ naționalitățĭ li se lasă în séma lorŭ a'șĭ apĕra propriele lorŭ interese de cultură după propriele lorŭ puterĭ. Dér pentru acésta nu e de ajunsŭ o administrațiune dréptă, cu îngrijire și îndestulitóre pretențiunilorŭ de aḑĭ, cum opinéză autorulŭ, ci numai unŭ sistemŭ de guvernare, care satisface principiului arĕtatŭ mai susŭ.

Guvernulŭ însĕ e fórte departe de aceea. Din contră elŭ face așa, ca și cum șĭ-ar fi pusŭ în capŭ sĕ 'șĭ créscă în Românĭ pe cei mai înverșunațĭ inimicĭ. Sub mania de maghiarisare au sĕ sufere Românii tocmai așa ca celelalte naționalitățĭ nemaghiare ale Ungariei, ba adesea în mĕsură și mai mare. În unele părțĭ ale țerii suntŭ tractațĭ tocmai ca heloții, nu ca cetățenĭ egalŭ îndreptățițĭ ai țĕrei. Renunțarea la mania de maghiarisare este singurulŭ mijlocŭ, d'a face pe Românĭ érășĭ cetățenĭ mulțămițĭ ai țĕrei.

Invitare. — P. T. Domnilorŭ acționarĭ ai institutului de creditŭ și economii „Arieșana“ din Turda.

Avemŭ onóre a vĕ aduce la cunoscință, că în adunarea generală constituantă ținută la 23 l. c., desbătêndu-se și primindu-se statutele institutului nostru de creditŭ și economii, acesta s'a dechiaratŭ constituitŭ.

Dreptŭ aceea, ca sĕ putemŭ corĕspunde §-lui 159 din legea comercială și ca institutulŭ sĕ-șĭ pótă începe câtŭ mai curêndŭ activitatea, cu provocare la § 9 alŭ statutelorŭ, venimŭ a vĕ invita cu totŭ respectulŭ, ca sĕ binevoițĭ a trimite câtŭ mai curêndŭ, dér până în 24 Maiu st. n. a. c. nesmintitŭ, vĕrsĕmêntulŭ alŭ doilea de 20% de acțiune subscrise de d-v. — la primirea căruia vi se va și trimite îndată titlulŭ provisoriu, prin care se vorŭ chita tóte plătirile deja făcute.

Direcțiunea institutului de creditŭ și economii *Arieșana.*

D. St. Șuluțiu,
directorŭ esecutivŭ.

Ultime scirĭ.

Athena, 7 Maiu. — Guvernulŭ s'a înțelesŭ cu guvernulŭ României pentru a lăsa sĕ subsiste convențiunea comercială expirată, până la încheiarea unui nou tratatŭ.

Scutari d'Albania, 7 Maiu. — Unŭ batalionŭ de soldațĭ turcescĭ a fostŭ atacatŭ ḑilele acestea, în marșulŭ sĕu, de către Mirididțĭ. Lupta a fostŭ însĕ neînsemnată: perderile trupelorŭ suntŭ de doi morțĭ și câțĭva rănițĭ.

Berlinŭ, 7 Maiu. — Ḑiarele din Berlinŭ vĕdŭ în oprirea de a se represinta opera lui Wagner „Lohengrin“ la Parisŭ, o umilire morală pentru cabinetulŭ francesŭ. „Gazeta Națională“ ḑice în acéstă privință că trebue se se véḑă în acéstă interḑicere unŭ semnŭ de slăbiciune din partea guvernului francesŭ și că nicĭ o putere n'ar putea se se gândéscă sĕ contracteze vr'o alianță cu unŭ statŭ, ale cărui cercurĭ dirigénte se supunŭ jugului ce le impune populația. „Gazetei de Voss“ îi e témă ca populația sĕ nu se créḑă încuragiată sĕ continue demonstrațiile contra Germaniei.

Viena, 8 Maiu. — Generalulŭ Kaulbars a plecatŭ erĭ la Petersburg după o ședere de 5 ḑile aicĭ. In acestŭ timpŭ elŭ a avutŭ dese întrevederĭ cu generalulŭ Werder.

Viena, 8 Maiu. — Contele Andrassy a sositŭ aicĭ Sâmbătă și s'a dusŭ imediatŭ la contele Kalnoky. Se ḑice că călĕtoria contelui Andrassy a fostŭ determinată de revelațiunile făcute de „Gazeta Germaniei de Nord“ și că a cerutŭ o audiență împĕratului spre a solicita dela Majestatea Sa documentele oficiale în acéstă cestiune. Contele Tisza, președintele consiliului ungarŭ, trebue sĕ soséscă aicĭ Mercurĭ.

Viena, 8 Maiu. — In cercurile politice se crede că principele de Bismarck are intențiunea de a trage pe Austria într'o acțiune politică antirusă, cu scopulŭ de a paralisa politica de libertate de acțiune a Rusiei, care împedică realisarea planurilorŭ Germaniei.

Berlinŭ, 8 Maiu. — Camera deputațilorŭ a primitŭ legea prin care se împartŭ mai multe departamente ale Prusiei apusane precum și ale provincii Posen cu scopulŭ de a paralisa agitațiunile poloneze, carĭ tindŭ la restabilirea unui regatŭ Polonŭ.

Belgradŭ, 8 Maiu. — Regina Serbiei va pleca, însoțită de principele moștenitorŭ, la 12 Maiu directŭ pe Dunăre-Turnu-Severinŭ; în séra acelei ḑile va sosi în Bucurescĭ unde se ve opri două ḑile, după aceea va merge la Iași unde va sta o ḑi, după care se va duce la Odesa unde se va opri trei ḑile, și apoi va pleca la Jalta în Crimeea.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

VIENA, 10 Maiu. — Regele a primitŭ la améḑĭ pe contele Andrassy în audiență.

BELGRADŬ, 10 Maiu. — Regina plécă la 12 Maiu cu prințulŭ de corónă în Crimea, unde va sta șése sĕptĕmânĭ.

BUCURESCI, 10 Maiu. — Regele s'a întorsŭ aséră din Iașĭ.

SIBIIU, 10 Maiu. — Conferința Românilorŭ a acceptatŭ en bloc și fără desbatere resoluțiunea*) presentată de Babeșŭ. In înțelesulŭ acesteia: programulŭ din anii 1881 și 1884 se menține neschimbatŭ, dér se lărgesce într'acolo, că Românii vorŭ lupta nu numai contra tendinței de maghiarisare intenționate de puterea statului, ci din oricare parte, pentru Ardealŭ se esprimă absolută pasivitate, pentru cercurile electorale bănățene și ungurene de asemenea se esprimă pasivitate, cu escepțiune de acele cercurĭ, unde interese naționale cerŭ sĕ se pună candidațĭ naționalĭ, care esceptiune trebue sĕ o permită comitetulŭ centralŭ în înțelegere cu respectivele cercurĭ; presentarea unui memorandŭ, care sĕ întemeieze acéstă atitudine, la treptele Tronului printr'o deputațiune. S'a alesŭ comitetulŭ centralŭ de 11 membri și apoi se încheiă conferința cu strigăte de „sĕ trăiăscă“ la adresa Maiestății Sale și a membrilorŭ dinastiei.

*) Amŭ publicat'o deja în suplimentulŭ Nrului de erĭ alŭ fóiei nóstre, în totă întregimea ei.—Red.

DIVERSE.

Hoțiă la spovedanie. — Se scrie din Lyonŭ ḑiarului »L'Indépendance Belge«: O femeiă tênĕră și frumósă se totŭ presinta de câte-va ḑile pe la confesionalele diferitelorŭ bisericĭ ale orașului, și după ce îngenunchia cu multă evlaviă, ișĭ mărturisea pĕcatele până în cele mai micĭ amĕnunte. Spovedania se termina însĕ mai totdéuna cam în termenii următorĭ, întreruptĭ de suspinurĭ: „Suntŭ fiica d-lui Ch. de L.., dela Lons-le Saunier; „mĭ-am părăsitŭ familia ca sĕ urmezŭ unŭ seductorŭ „care m'a abandonatŭ la Lyonŭ fără nicĭ unŭ mijlocŭ „de existență. Fi-vețĭ, părinte sfinte, atâtŭ de bunŭ de „a adăoga, pe lângă absoluția ce vĕ cerŭ în genunchĭ „și cu lacrĕmile în ochĭ, o mică sumă, care sĕ-mĭ permită „a mĕ întórce la familia mea?“ Confesorii, muiațĭ până la lacrime de nenorocirile penitentei, îi dedeau care câte 5, cere câte 20, care câte 30 francĭ. Ba unulŭ dintre sfinții părințĭ a mersŭ până la 70 francĭ. Dintre toțĭ, s'a găsitŭ însĕ unulŭ, care a scrisŭ d-lui Ch. de L... la Lons-le Saunier spre a se informa, décă pocăita s'a întorsŭ la staululŭ părintescŭ, la care d. Ch. de L... se grăbi a rĕspunde că trebue sĕ fi fostŭ victima unei înșelătorii din partea vre-unei aventurierŭ. Bietulŭ popă, amĕrîtŭ la sufletŭ, depune o plângere la parchetŭ, de unde nu întârḑiară a da de urma adevĕrului și a hoției. Ea se numesce Francisca Ioanŭ, divorțată de soțulŭ sĕu, trăindŭ acuma cum póte. Interogată, vĕduvița recunósce că a primitŭ banĭ dela confesorĭ, cu simpla diferență că a primitŭ „pentru altŭ motivŭ ér nu pentru celŭ pretinsŭ de către sfinții părințĭ.“ Tablou!

***

Decretulŭ împĕratului chinezŭ, tînĕrului Kuang-su, prin care a făcutŭ cunoscutŭ poporului că ia în mână frînele guvernării, sună astfelŭ: Prin voința cerului m'am urcatŭ pe tronŭ acum 13 anĭ și de atuncĭ împĕrătésa regentă, avêndŭ în vedere etatea mea, s'a învoitŭ a dirige afacerile importante ale statului, așa că m'am putŭ consacra studielorŭ. Mai bine de ḑece anĭ împĕrătésa neobosită a alesŭ bărbații înțelepțĭ în serviciulŭ statului și pe cei incapabilĭ i-a înlăturatŭ. Totŭ ce a făcutŭ a fostŭ pentru binele poporului și tótă națiunea a fostŭ în pace. Nicĭodată istoria n'a relatatŭ despre o administrațiă mai strălucită decâtŭ a fostŭ a Maj. Sale; poporulŭ și miniștri statului o sciu acésta. Acum împĕrătésa a dispusŭ, că, deórece educația mea s'a terminatŭ, sĕ apucŭ în persónă frînele guvernului. Când am aflatŭ de acéstă disposițiă, m'a cuprinsŭ unŭ tremurŭ, ca și cum mĕ aflam departe de Oceanulŭ fără malŭ. Dér Maj. Sa. binevoiesce a'mĭ da pentru câțĭva anĭ încă sfaturile sale cu privire la afacerile mai importante. Astfelŭ ascultândŭ ordinele împĕrătesei, am adresatŭ o petițiă cerului, pămêntului și strĕbunilorŭ mei, spre a le face cunoscutŭ, că în propria mea persónă voiu lua în mână domnia în ḑiua a 15-a a primei lunĭ din anulŭ alŭ 13-a alŭ urcării mele pe tronŭ. Condusŭ de sfaturile Maj. Sale voiu consacra solicitudinea mea orĭ-cărei afacerĭ. Prinții și demnitarii vorŭ trebui sĕ fiă loialĭ și se vorŭ sili a mĕ informa despre trebuințele poporului. Domnia imperiului mi s'a transmisŭ mie singurŭ de către cerŭ și strĕbunii mei și considerŭ ca a mea fericirea poporului meu, a demnitarilorŭ și funcționarilorŭ mei. Apoi decretulŭ aduce la cunoscință o serie favorurĭ și ceremonii. Se dă și ordinulŭ de a se restaura templele ḑeilorŭ marĭ și ai munțilorŭ, de a mănține cultulŭ funebru la mormintele împĕraților și în templulŭ lui Confuțive; se dispune o amnestiă, liberarea dela serviciu a soldațilorŭ în etate de 70 anĭ, etc.

***

Bigotismŭ criminalŭ. In ḑiua de 19 curentŭ nisce locuitorĭ din comuna Gârbovățŭ, jud. Mehedințĭ, denunțară subprefectului M. de josŭ Dumbrava, că la Ionŭ Bală Hórcă din aceea comună s'ar afla unŭ cazanŭ de furatŭ Ajutorulŭ sub-prefectului, făcêndŭ perchisițiă numitului, găsesce în locŭ de casanŭ: palma unei mânĭ de copilŭ uscată; o șapcă, doĕ lumânărĭ micĭ de céră, și un cornŭ de vită mare plinŭ cu prafŭ de pușcă. Cercetândŭ ajutorulŭ, i s'a declaratŭ că cu aceste lucrurĭ s'a servitŭ numitulŭ Hórcă, care este depusŭ în prevenție, la tĕlhăriile ce făcea. Se ḑice că elŭ întrebuința acele obiecte în modulŭ următorŭ: punea șapca pe capŭ, cu lumînările stinse în mână, cu cornulŭ de prafŭ la brâu și cu palma uscată în sînŭ, acolea casa aceluia pe care voia sĕ'lŭ prădeze. Acele lucrurĭ s'au ridicat și naintatŭ onor. parchetului. In locŭ de bigotismŭ este o crimă fiindŭ o mână de copilŭ. Se nasce întrebarea: de unde are acelŭ criminalŭ mâna de copilŭ?? Desgropat'a vre-unŭ copilŭ mortŭ și 'i a tăiatŭ mâna? Omorâtul'a în momentulŭ nascerei și în urmă l'a îngropatŭ? Acelŭ individŭ este criminalŭ că a comisŭ tâlhării: este și omucidŭ?

Ce înghite Parisulŭ? — Buletinulŭ municipalŭ din Parisŭ spune ,că acestŭ orașŭ a consumatŭ, în anulŭ 1886, 12 milióne Kilogrameie peste, 303,864 boi, 188,595 vițeĭ, 1,970,536, oi, 352,001 porcĭ și 381,206 kilograme carne de calŭ, de măgarŭ și de catîr, etc. Carnea de catîr se vinde cu 70 banĭ kilogramulŭ.

O copilă fenomenŭ. — In miculŭ orășelŭ Varzo, lângă Lago Maggiore, o familie de țĕranĭ are o fică abia de doi anĭ și jumĕtate, care cântăresce 62 kilograme; trunchiulŭ corpului ei este de unŭ metru, sînulŭ plinŭ ca alŭ unei femei bine desvoltate; celelalte părțĭ ale corpului suntŭ însĕ tóte în disproporție cu trunchiulŭ.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în totungeria lui I. GROSS, și în librăria d-lui Nicolae I. Ciurcu.

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureșianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Maiu st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 20
Rentă de hârtiă 5%	88.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	97 40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 60
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104 50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale transilvane	104 30
Bonurĭ croato-slavone	100 —
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	80 25
Renta de arg. austr.	82 25
Renta de aurŭ austr.	111 50
Losurile din 1860	135.20
Acțiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	281.50
Act. băncei de creditŭ austr.	278.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.05
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 27
Londra 10 Livres sterlinge	126.97

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 23 Aprilie st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	88—	88½
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	35—	37—
Credit fonc. rural (7%)	104¾	105¼
» „ „ (5%)	88½	89—
» » urban (7%)	101½	102—
» » » (6%)	94½	95½
» » » (5%)	85—	85½
Banca națională a Românieĭ 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	15.75	16.75
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 9 Maiu st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.60
Argint românesc	»	8.50	»	8.54
Napoleon-d'orĭ	»	9.99	»	10.03
Lire turcescĭ	»	11.35	»	11.40
Imperialĭ	»	10.35	»	10.40
Galbenĭ	»	5 93	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	111.—	»	112.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	—	7.30
Predealŭ (	—	—	—	1.14
(	—	—	—	—
Timișŭ	—	—	—	1.45
Brașovŭ (	—	—	—	—
(	7.47	—	4.16	2.32
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5 43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Hașfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighișóra (	11.29	—	9.19	—
(	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediașŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blașiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12.48	—
Teiușă	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vințulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirișŭ	3.53	—	4 51	—
Apahida	5.10	—	5 28	—
Clușiu (	5.30	—	5 56	—
(	—	6.03	—	8.00
Nedeșdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirișŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mezö-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velințe	—	—	—	3.54
Oradia-mare (	—	9.13	—	4.05
(	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena (	—	—	2.15	—
(	—	8.00	6.05	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9 41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10 19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriș	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeșdu	—	—	4.58	6.24	—
Clușiu (	—	10.28	5.26	6.43	—
(	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11 19	—	—	—	7.36
Ghiriș	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea (	1.01	—	—	—	9.53
(	1 06	—	—	—	10.—
Uióra	1 13	—	—	—	10.09
Vințulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiușŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2 35	—	—	—	12.12
Blașŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copșa mic	3 36	—	—	—	1.32
Mediașŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigișóra	5.12	—	—	—	3.49
Hașfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Brașovŭ (	9.21	—	—	—	9.15
(	—	—	1.55	—	—
Timișŭ	—	—	2.53	—	—
Predealŭ (	—	—	—	—	—
(	—	—	3.28	—	—
Bucurescĭ	—	—	9.35	—	—

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.39	—	3.14
Vințulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Șibotŭ	12.52	—	4.50
Orăștia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborșin	5 30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10 27
Paulișŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovațŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok (	8.42	—	4 52
(	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok (	11.20	12.41	—
(	4.10	5.45	—
Aradŭ	4 30	6.—	7.04
Glogovațŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulișŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5 41	7.10	8 36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bêrzova	6.28	7.55	—
Soborșin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8 34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9 19	10.17	—
Deva	9 51	10 42	—
Simeria (Piski)	10.35	11 07	—
Orăștiă	11.11	11.37	—
Șibotŭ	11.43	12.—	—
Vințulŭ de josŭ	12 18	12.29	—
Alba-Iulia	12 36	12.46	—
Teiușŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenu mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6 44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșeni

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Hațegŭ	12.46	—	4.16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Banița	3.05	—	6 40
Petroșeni	3.37	—	7.12

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroșeni—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroșeni	10 07	—	6.10
Banița	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7 37
Pui	12.05	—	8.20
Hațegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica luĭ Martin Kopony, Zernescĭ